

Social-, Bolig- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt pr. mail til p-handicap@sm.dk.

KL's bemærkninger til udkast til vejledning om hjælp og støtte til børn og unge med funktionsnedsættelser og deres familier

Social-, Bolig- og Ældreministeriet har den 2. februar 2024 bedt KL om eventuelle bemærkninger til udkast til vejledning om hjælp og støtte til børn og unge med funktionsnedsættelser og deres familier. Høringssvaret skal være ministeriet i hænde senest mandag den 4. marts 2024.

Det har desværre ikke været muligt at få KL's høringssvar politisk behandlet inden fristen. KL fremsender derfor et foreløbigt høringssvar og vil fremsende eventuelle yderligere bemærkninger, når sagen har været politisk behandlet.

KL tager forbehold for de økonomiske konsekvenser i henhold til DUT princippet.

KL har følgende bemærkninger til udkast til vejledning om hjælp og støtte til børn og unge med funktionsnedsættelser og deres familier:

Generelt

Opdeling af vejledningen i seks dele

KL er bekymret for, at opdelingen i seks separate vejledninger vedr. barnets lov kan skabe forvirring blandt både medarbejdere og ledere. Der er en betydelig risiko for overlap og gentagelser i så komplekst et vejledningsmateriale.

Desuden er KL bekymret for, at en opdeling kan føre til silotænkning, hvilket vil resultere i manglende sammenhæng og helhed. Det kan fx være sammenhæng mellem sager om særlig støtte til børn og unge og støtte til børn og unge med funktionsnedsættelser

Efter KL's opfattelse er sammenhæng afgørende, hvis man ønsker, at børn, unge og deres familier skal opleve én indgang og et sammenhængende forløb.

KL vil på baggrund af ovenstående opfordre til at lovgiver overvejer om det er hensigtsmæssigt at dele vejledningen op i seks separate vejledninger.

Vejledningens indhold

Vejledningen synes flere steder at være afskrift fra bemærkningerne til barnets lov. Lovbemærkningerne kan ikke stå alene og har begrænset

Dato: 4. marts 2024

Sags ID: SAG-2024-00660
Dok. ID: 3421738

E-mail: RIL@kl.dk
Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 15

vejledningseffekt for sagsbehandlere, der skal rådgive og undersøge børnene og familiernes situation og træffe afgørelser på baggrund af konkrete og individuelle vurderinger og faglige skøn.

KL foreslår, at vejledningen skrives igennem, så den giver mere præcise og konkrete anvisninger på, hvordan sagsbehandlingen skal foregå og hvordan der skal handles i forhold til lovens indhold. Gode eksempler på handling er med til at underbygge forståelsen af, hvordan loven skal og kan anvendes konkret.

Vejledningen trænger til et kvalitetstjek

KL anbefaler, at vejledningen skrives igennem, så den tager højde for nyere principmeddelelser, ændret praksis og de ændrede samfundsvilkår for kommunernes støtte til børn og unge med funktionsnedsættelser.

Det gælder f.eks. konsekvenserne af Ankestyrelsens principmeddelelse nr. 85-13, som fastslår, at aflastning primært skal ydes efter de nugældende § 90 eller § 32, og ikke merudgiftsbestemmelsen, nugældende § 86. Det må derfor antages at være sjældent, at en familie har mulighed for at tage hjælpere med til udlandet, som det nævnes under punkt 126.

Ligeledes KL vil foreslå, at der indarbejdes flere overskrifter og sikre at der ikke er lange sætninger med henblik på at bedre læsevenligheden. KL vil også opfordre til, at der i vejledningen gives konkrete eksempler, der kan underbygge det skrevne. Det kan f.eks. være regneeksempler vedr. beregning af tabt arbejdsfortjeneste.

Endelig anbefaler KL, at vejledningen læses igennem for at opstøve fejl. Et eksempel på en fejl er teksten under punkt 146, hvor der henvises til en forkert bekendtgørelse i beskrivelsen af henholdsvis regionens opgaver vedr. respirationsbehandling og støtte bevilget af kommunen.

Klageregler

KL foreslår, at klagereglerne beskrives under de enkelte kapitler. KL foreslår også, at det tydeligt beskrives i vejledningen, hvornår der er tale om en afgørelse, der kan påklages, og hvornår der er tale om en procesledende beslutning.

Baggrunden for KL's anbefaling er, at der aktuelt er usikkerhed om, hvorvidt der skal træffes afgørelse efter lovens §§ 31 og 81, stk. 1. KL har rettet henvendelse til Social-, Bolig, og Ældreministeriet vedr. dette senest den 29. januar 2024. KL afventer fortsat svar på denne henvendelse.

Opfølgning

Vejledningen indeholder et afsnit om opfølgning jf. § 156 i forhold til merudgiftsydelse, punkt 136. Derimod indeholder vejledningen ikke afsnit om, hvordan opfølgning skal finde sted i forhold til de øvrige ydelser, som vejledningen omhandler.

KL foreslår, at der tilføjes afsnit om, hvad kommunen skal lægge vægt på, når kommunen skal følge op i de forskellige sager vedr. børn og unge med funktionsnedsættelser og deres familier, jf. § 156. De generelle

Dato: 4. marts 2024

Sags ID: SAG-2024-00660
Dok. ID: 3421738

E-mail: RIL@kl.dk
Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 15

principper for opfølgning kan f.eks. beskrives i et afsnit i kapitel 1, og for hver af de særskilte ydelser i hvert kapitel.

Der er i december 2023 blevet stillet spørgsmål fra Folketinget til social- og boligministeren om genvurderinger i sager vedr. personer med handicap. Ministeren har svaret, at hun vil se på muligheden for at opstille en model, der kan begrænse adgangen til revurdering af løbende hjælp, herunder ift. tabt arbejdsfortjeneste.

KL mener, at det er vigtigt, at der fortsat skal være pligt til og mulighed for løbende at følge op i sagerne, særligt i forhold til hjemmetræning og tabt arbejdsfortjeneste, og herunder vurdere, om der er behov for anden hjælp i supplement til eller i stedet for hjemmetræningen eller den tabte arbejdsfortjeneste (se uddybning nedenfor).

Hel eller delvis frakendelse

Vejledningen indeholder kortfattede afsnit om frakendelse af henholdsvis en plads i et særligt dagtilbud (punkt 44) eller et særligt klubtilbud (punkt 53), jf. §§ 82-84. Derimod indeholder vejledningen ikke særskilte afsnit om frakendelse af øvrige ydelser, som vejledningen omhandler.

KL foreslår, at det for det første uddybes, hvilke forhold kommunen skal lægge vægt på, når kommunen skal vurdere om et barn skal frakendes en plads i enten et særligt dagtilbud eller et særligt klubtilbud, jf. §§ 82-84 (punkterne 44 og 53).

For det andet foreslår KL, at der tilføjes afsnit om, hvilke forhold kommunen skal lægge vægt på, når kommunen skal vurdere, om der er grundlag for helt eller delvist at frakende en af de øvrige ydelser, som vejledningen beskriver, herunder rådgivning, vejledning, undersøgelse og behandling (§ 81), hjemmetræning (§ 85), merudgifter (§ 86) og tabt arbejdsfortjeneste (§§ 87-88).

Det har stor betydning for borgernes retssikkerhed, at kriterier for såvel tildeling, opfølgning og frakendelse er så klare og tydelige som muligt. Det vil fremme, at kommunerne træffer de rette afgørelser; både når der følges op i sagen og når der er behov for at frakende en ydelse.

Flere forhold kan begrunde, at opfølgning og evt. frakendelse af en ydelse kan være relevant. Alle børn og unge udvikler sig med alderen, også børn og unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Det kan i sig selv begrunde, at der er behov for at se på, om barnet/den unge og familiens behov har ændret sig.

Ift. tabt arbejdsfortjeneste kan der desuden være tale om, at barnet/den unges forældre ikke længere er berettiget til tabt arbejdsfortjeneste, f.eks. fordi den unge kan være alene hjemme, eller fordi det ikke længere er mest hensigtsmæssigt, at det er moderen eller faderen, der passer barnet eller den unge.

Ift. hjemmetræning kan det handle om, at barnet eller den unge er begyndt i skole, og der derfor er brug for at skrue ned for træningsindsatsen for bedst mulig at tilgodese barnets eller den unges fysiske, psykiske og

Dato: 4. marts 2024

Sags ID: SAG-2024-00660

Dok. ID: 3421738

E-mail: RIL@kl.dk

Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 3 af 15

sociale behov og mulighed for at have overskud til at modtage undervisning.

Indholdsfortegnelse

Opdatering af vejledningen

I indledningen til vejledningen fremgår om vejledningens aktualitet, at det er vigtigt at være opmærksom på, at der dels kan ske ændringer i lovgivningen, dels at Ankestyrelsen løbende vil træffe nye principielle afgørelser om de nye bestemmelser i barnets lov.

KL foreslår, at lovgiver er med til at afhjælpe dette ved at oplyse, hvornår vejledningen revideres. Det har stor betydning for, at kommunerne får de bedst mulige forudsætninger for at implementere ny lovgivning og ændrede praksisser som følge af Ankestyrelsens principielle afgørelser.

En opdateret vejledning er afgørende for at sikre, at alle parter, herunder også børnene, de unge og deres familier, er oplyste om deres rettigheder og forpligtelser i henhold til lovgivningen. Manglende opdatering af vejledningerne med ny lovgivning og nye principmeddelelser kan resultere i situationer, hvor rettigheder overses, og hvor den nødvendige støtte ikke ydes rettidigt.

Ankestyrelsens vejledningsforpligtelse

Det fremgår, at Ankestyrelsen vejleder kommunernes medarbejdere om lovgivning under Social-, Bolig- og Ældreministeriets ressort på områder, hvor der er klageadgang til Ankestyrelsen.

KL undrer sig over, at Ankestyrelsen kun vejleder kommunerne om lovgivning, hvor der er klageadgang til Ankestyrelsen.

KL bekendt vejleder og rådgiver Ankestyrelsen også kommunerne i andre sammenhænge end klagesager for at bidrage til en mere ensartet og korrekt sagsbehandling. Det kan omfatte fortolkning af lovgivningen, vejledning om praksis og generel hjælp til kommunerne i forbindelse med komplekse sager.

KL er med på, at Social-, Bolig- og Ældreministeriet har vejledningsforpligtelsen seks måneder efter barnets lov er trådt i kraft. Og først herefter har Ankestyrelsen opgaven med at vejlede og rådgive kommunerne i barnets lov.

Kapitel 1

Punkt 15 omhandler reglerne om inddragelse af barnet eller den unge efter § 5 i sagsbehandlingen. KL er opmærksom på, at reglerne om inddragelse og sagsbehandling er beskrevet yderligere i vejledning om sagsbehandling og kommunernes opgaver efter barnets lov (Delvejledning 2 af 6 til barnets lov).

KL foreslår dog, at kravene om inddragelse i de forskellige faser af sagsbehandlingen uddybes i vejledningen. Herunder er det særligt relevante at beskrive, hvad kommunen skal være opmærksom på ift. inddragelsen, når der skal bevilges ydelser, der er rettet mod forældrene, når barnet eller den unge ikke har et verbalt sprog, samt ved opfølgning.

Dato: 4. marts 2024

Sags ID: SAG-2024-00660

Dok. ID: 3421738

E-mail: RIL@kl.dk

Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 4 af 15

Der kan opstå dilemmaer i sagsbehandlingen i forbindelse med inddragelsen af børnene og de unge med funktionsnedsættelse, f.eks. hvis barnet eller den unge udtrykker, at de ikke ønsker at modtage hjemmetræning eller anden støtte fra deres forældre, og forældrene og evt. fagpersonale mener, at støtten er relevant og har en god effekt på barnet.

Derudover kan det være relevant at der i vejledningen henvises til, at Social- og Boligstyrelsen har offentliggjort et [Videnstema om inddragelse af børn og unge med handicap i egen sag](#). Kommuner kan finde inspiration og yderligere viden i Videnstemaet om, hvordan man inddrager børn og unge med funktionsnedsættelser.

Kapitel 2

Rådgivning, vejledning, undersøgelse og behandling

Punkt 18 og punkt 23 omhandler begge § 81, stk. 1, som handler om rådgivning, undersøgelse og behandling. KL foreslår, at det ene punkt udgår.

Under punkt 23 beskrives, at forpligtelsen til at undersøge barnets eller den unges problemer efter § 81, stk. 1, er et supplement til de generelle forpligtelser til at afdække forholdene, herunder reglerne om screening og afdækning, som fremgår af bestemmelserne i kapitel 3 i barnets lov, jf. vejledning om sagsbehandling og kommunernes opgaver efter barnets lov (delvejledning 2 til barnets lov).

KL foreslår, at det uddybes yderligere, i hvilke situationer, kommunerne skal bruge hjemlen i § 81, stk. 1, og hvornår de skal undersøge barnet med udgangspunkt i §§ 19-20. Det kan f.eks. ske ved at beskrive konkrete eksempler.

Derudover foreslår KL, at det præciseres, om der skal træffes afgørelse efter § 81, stk. 1.

Kapitel 3

Tilsyn med særlige dagtilbud

KL anbefaler, at der i kapitel 3 tilføjes afsnit om tilsyn med de særlige dag- og klubtilbud. Det fremgår ikke, hvem der aktuelt har tilsynsforpligtelsen for tilbuddene og hvilken lovgivning det skal føres efter. Der er ikke tilsyn efter dagtilbudsloven. KL anbefaler, at det beskrives, hvordan der føres tilsyn med det pædagogiske arbejde i tilbuddene. KL anbefaler øget vejledning hertil.

Særlige dagtilbud til skolesøgende børn

Under punkt 43 beskrives det at kommunens forpligtelse efter § 83 i barnets lov for så vidt angår skolesøgende børn kun omfatter meget små og helt specielle grupper med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, som har et sådant behov for støtte og behandling, at der skal iværksættes et særligt tilbud til barnet.

KL anbefaler, at det uddybes, hvad der menes med "meget små og helt specielle grupper" og i hvilke situationer, hvor det ville kunne være rele-

vant at tilbyde et skolesøgende barn en plads i et særligt dagtilbud. Således anbefaler KL, at det uddybes, hvornår og hvordan kommunerne kan og skal anvende særlige dagtilbud ift. skolesøgende børn.

Kapitel 4

Bekendtgørelsen om hjemmetræning

Under punkt 61 henvises til social- og boligministerens bemyndigelse jf. § 85, stk. 7 til at fastsætte nærmere regler om hjemmetræning mv. Bestemmelsen er udmøntet i bekendtgørelse nr. 1469 af 5. december 2023 om hjemmetræning og samarbejdet med forældre til børn og unge, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for hjælp eller særlig støtte efter § 82 i barnets lov.

KL foreslår, at der i vejledningen henvises til bekendtgørelsen og at de nærmere regler i bekendtgørelse udfoldes og uddybes i vejledningen.

Skolegang og hjemmetræning

Under punkt 73 beskrives, hvad kommunen skal lægge vægt på i forbindelse med tilsyn med hjemmetræningsordninger. I fjerde og femte afsnit beskrives særskilt, hvad kommunen bør være opmærksom på ift. børn i den undervisningspligtige alder.

I afsnittet står bl.a., at et barn eller en ung i den undervisningspligtige alder, som hjemmetrænes, vil skulle bruge tid og ressourcer på at modtage undervisning, samt at dette i nogle tilfælde vil kunne betyde, at kommunen vil skulle vurdere et eventuelt behov for at reducere omfanget af hjemmetræningen.

Under punkt 76 beskrives sammenhængen mellem hjemmetræning, hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste og hjemmeundervisning. Her beskrives situationer, hvor barnet eller den unge både hjemmeundervises og hjemmetrænes på fuld tid.

Jf. formuleringen i punkt 73, mener KL ikke, at en ordning, hvor barnet både hjemmetrænes og undervises på fuld tid er fagligt forsvarlig, særligt ikke henset til, at målgruppen for hjemmetræning er børn med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, som har behov for hjælp eller særlig støtte.

Det må antages, at en stor del af denne børnegruppe er sårbare børn og unge, som hurtigt udtrættes, og der vil derfor dels være risiko for at skade barnet/den unge, hvis barnet/den unge både skal undervises og hjemmetrænes på fuld tid, dels være risiko for, at barnet ikke få tilstrækkeligt udbytte af undervisningen.

En stor andel børn og unge med handicap får ikke taget folkeskolens afgangsprøve og tager ikke en ungdomsuddannelse. Derfor mener KL, at det vigtigt at prioritere uddannelse for børn og unge med handicap, uanset om de undervises i folkeskolen, på specialskole eller hjemmeundervises.

Dato: 4. marts 2024

Sags ID: SAG-2024-00660
Dok. ID: 3421738

E-mail: RIL@kl.dk
Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 15

KL foreslår, at formuleringerne i punkt 76 ændres, så der ikke beskrives situationer, hvor et barn både hjemmeundervises og hjemmetrænes på fuld tid.

Under punkt 76 beskrives desuden, at den konkrete og individuelle vurdering af hjemmeundervisningens omfang skal indgå som en del af grundlaget for afgørelser om hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste i de sager, hvor det er relevant. Det præciseres, at det ikke betyder, at kommunen automatisk kan reducere den tabte arbejdsfortjeneste med det antal timer, der skønnes at skulle bruges på at hjemmeundervise barnet eller den unge. Endelig beskrives en række situationer, hvor kommunen vil kunne træffe afgørelse om uændret hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste, selvom barnet har nået den undervisningspligtige alder.

KL foreslår, at det præciseres yderligere, hvilke hensyn, kommunen kan og skal lægge vægt på, når et barn eller en ung både hjemmetrænes og modtager undervisning, og kommunen skal tage stilling til, om forældres eventuelle tabte arbejdsfortjeneste skal reduceres. Herunder, at der også beskrives situationer, hvor det vil være hensigtsmæssigt for barnet, at der reduceres i omfanget af hjemmetræning og tabt arbejdsfortjeneste, fordi barnet skal have energi og tid til at gå i skole eller modtage hjemmeundervisning.

KL er opmærksom på, at en række forældre, der ønsker både at hjemmetræne og hjemmeundervise deres barn sandsynligvis vil opleve et indtægtstab, når der skal være tid til, at barnet undervises, og der derfor vil skulle ske en reduktion i omfanget af hjemmetræning.

KL mener ikke, at sociallovgivningen skal kompensere for manglende kompensationsmuligheder i anden lovgivning, herunder reglerne på undervisningsområdet. Det står alle forældre frit for at vælge ikke at hjemmeundervise deres barn, og søge arbejde i de timer, hvor barnet modtager undervisning udenfor hjemmet.

Kapitel 5

Udgifter til befordring til behandling

Under punkt 92 fremgår det, at kommunen skal lave et overslag over merudgiften til befordring af barnet eller den unge til *behandling* for det kommende år, og at merudgiften skal indgå i det merudgiftsbeløb, der udmåles.

Jf. afsnit nedenfor om ordningens subsidiære karakter mener KL, at det er behandlingssektoren, der jf. sektoransvarlighedsprincippet har ansvaret for, at barnet kan modtage ydelsen/behandlingen.

Der findes regler i sundhedsloven for kørsel til sygehus, til kommunal genoptræning m.v. KL anbefaler, at afsnittet revideres, så vejledningen afspejler, at merudgiftsydelsen er subsidiær til anden hjælp.

Enkeltstående udgifter til kurser

Under punkt 97 beskrives det, at enkeltstående merudgifter kan være udgifter i forbindelse med en flytning eller uforudsete udgifter til *kurser*. KL

Dato: 4. marts 2024

Sags ID: SAG-2024-00660

Dok. ID: 3421738

E-mail: RIL@kl.dk

Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 7 af 15

vurderer ikke, at et kursus er en nødvendig merudgift ved forsørgelse i hjemmet. Det er derfor ikke som udgangspunkt en merudgift.

Bevilling af kurser til forældre, der har behov for at blive opkvalificeret som forældre til bedre at kunne imødekomme barnets behov vil kunne dækkes efter barnets lov § 81 stk. 1 eller barnets lov § 32 stk. 1. Da § 86 er subsidiær til anden lovgivning vil udgifter til kurser derfor ikke være en udgift, der skal dækkes efter denne bestemmelse.

KL foreslår, at afsnittet revideres og at der eventuelt beskrives et andet eksempel på en enkeltstående merudgift.

Genberegning

Under punkt 98 beskrives det, at ved uventede og høje udgifter, som forventes at være blivende, bør kommunen træffe en ny afgørelse hurtigst muligt. Dette hænger ikke sammen med punkt 137 og reglerne i § 6, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 1603 af 12. december 2023 om tilskud til pasning af børn og unge med handicap eller langvarig sygdom.

KL foreslår, at punkt 98 slettes eller omformuleres, så det fremgår, at ydelsesmodtageren ikke kan kræve at få tilskuddet fastsat på ny, før der er forløbet et år regnet fra den seneste fastsættelse.

Ordningens subsidiære karakter

Under punkterne 101 og 102 beskrives ordningens subsidiære karakter. KL foreslår, at denne del af vejledningen udbygges med flere konkrete eksempler på, hvordan ordningens subsidiære karakter skal tolkes i praksis.

Derudover kan det være relevant at uddybe punktet med eksempler på, hvordan kommunen skal forholde sig, hvis anden lovgivning gør udtømmende op med, hvad der kan ydes støtte til.

Tilskud til ernæringspræparater

Under punkt 105, afsnit 2 beskrives det, at der efter § 4 i bekendtgørelse nr. 1491 af 14. december 2006 om tilskud til ernæringspræparater ydes regionalt tilskud på 60 % til visse ernæringspræparater godkendt af Lægemiddelstyrelsen.

KL foreslår, at det uddybes, hvad dette betyder for kommunens sagsbehandling og evt. beregning af merudgiftsydelse. Betyder bestemmelsen, at kommunen kan yde tilskud efter merudgiftsbestemmelsen til de resterende 40 % af familiens udgifter til ernæringspræparater, eller ej?

Derudover beskrives det, at for så vidt angår spædbørn, som på grund af en allergisk disposition må formodes at have behov for diætkost i form af mælkeerstatningspræparater, kan der ydes hjælp til dækning af de nødvendige erstatningspræparater, selv om allergien endnu ikke er kommet i udbrud.

Dette mener KL ikke er i overensstemmelse med Ankestyrelsens principmeddelelse nr. 23-17, der netop fastslår, at der skal konstateres en betydelig og varigt nedsat funktionsevne eller en indgribende kronisk eller

Dato: 4. marts 2024

Sags ID: SAG-2024-00660
Dok. ID: 3421738

E-mail: RIL@kl.dk
Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 8 af 15

langvarig lidelse, før barnet kan omfattes. Spædbørn, hvor allergien ikke er brudt ud, har efter Ankestyrelsens opfattelse ikke en langvarig og indgribende lidelse, og forældrene har derfor ikke ret til dækning af merudgifter. Dette fremgår af vejledningens punkt 88 om målgruppen.

KL anbefaler derfor, at de omtalte afsnit vedr. erstatningspræparater i tilfælde, hvor allergien endnu ikke er kommet i udbrud, revideres eller slettes.

Medicin

Under punkt 107 beskrives, at kommunen kan yde hjælp til nødvendig medicin, som ikke er tilskudsberettiget, hvis udgifterne er en følge af funktionsnedsættelsen eller en kronisk eller langvarig lidelse hos barnet eller den unge.

KL foreslår, at det overvejes at slette dette afsnit, da det ikke følger af hverken lovgivning, bekendtgørelse eller Ankestyrelsens praksis, at kommunen skal yde hjælp til nødvendig medicin, som ikke er tilskudsberettiget.

Sundhedssektoren (Lægemiddelstyrelsen) vurderer og træffer afgørelse om afslag på tilskud til bestemte præparater med begrundelsen, at de ikke anser disse for nødvendige. Lægemiddelstyrelsen kan desuden give afslag på tilskud med henvisning til, at der findes et andet billigere tilskudsberettiget præparat, som kan anvendes.

KL mener ikke, at det kan være en opgave for den sociale sektor at yde tilskud til sundhedsmæssig behandling, som sundhedssektoren ikke mener er tilskudsberettiget. Derudover mener KL, at det er problematisk, at kommunen pålægges et ansvar for yde tilskud efter den sociale lovgivning til forældre, som hellere vil anvende et ikke-tilskudsberettiget præparat end et andet billigere tilskudsberettiget præparat.

Hvis det beslutes ikke at slette afsnittet anbefaler KL, at det præciseres, hvorfor kommunen skal yde hjælp til nødvendig medicin, som ikke er tilskudsberettiget, hvordan det hænger sammen med, at der i sundhedsloven er gjort op med, hvilke typer af medicin, der kan ydes tilskud til, samt hvordan kommunen skal forholde sig til forældre, som ønsker at anvende et ikke-tilskudsberettiget præparat i stedet for et andet billigere tilskudsberettiget præparat.

Udgifter under indlæggelse

Under punkt 111 fremgår det, at der kan ydes hjælp til dækning af merudgifter til overnatning for forældrene på sygehusets gæstehjem e.l. samt til udgifter til kost til forældrene under barnets indlæggelse.

KL mener, at det jf. sektoransvarlighedsprincippet er sygehuset, der skal dække ophold og kost til en eller begge forældre, når de vurderer, at en eller begge forældre skal være til stede, for at behandlingen kan gennemføres.

KL er bekendt med, der ligger en del afgørelser om dette på Styrelsen for Patientklagers hjemmeside.

Dato: 4. marts 2024

Sags ID: SAG-2024-00660
Dok. ID: 3421738

E-mail: RIL@kl.dk
Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 9 af 15

KL anbefaler derfor, at afsnittet opdateres og ændres.

Befordring

Under punkt 116 beskrives, hvad der gælder ift. dækning af merudgifter til befordring til behandling. Afsnit 4-8 er en gennemgang af de regler, der gælder jf. bekendtgørelse nr. 816 af 18. juni 2018 om befordring og befordringsgodtgørelse efter sundhedsloven.

KL foreslår, at disse afsnit slettes, dels fordi vejledningen ikke handler om dette regelsæt, og dels fordi teksten kan skabe tvivl om sammenhængen mellem reglerne vedr. befordring efter sundhedsloven og reglerne om merudgiftsydelse i barnets lov.

Under punkt 118 beskrives hvad der gælder ift. dækning af merudgifter til kørsel til skole. Det beskrives, at Folkeskoleloven gør udtømmende op med muligheden for hjælp til transport til og fra skole.

KL foreslår, at der uddybes hvad dette betyder for kommunens sagsbehandling, jf. bemærkninger ovenfor vedr. ordningens subsidiaire karakter.

Kurser

Under punkt 120 og 121 beskrives, at der kan ydes hjælp til forældres og eventuelt andre pårørendes merudgifter som følge af nødvendig deltagelse i kurser, som går ud på at sætte de pågældende i stand til at have barnet eller den unge hjemme, passe og pleje, opdrage og kommunikere med barnet eller den unge.

Som beskrevet ovenfor vurderer KL ikke, at udgifter til kurser er en nødvendig merudgift ved forsørgelse i hjemmet. Det er derfor ikke som udgangspunkt en merudgift.

Forældre, der har behov for hjælp og redskaber til at varetage barnets behov, kan bevilges denne støtte via barnets lov § 81 stk. 1 eller barnets lov § 32 stk. 1 og hjælp til kommunikation kan i visse tilfælde bevilges efter folkeskolelovens regler.

KL anbefaler, at afsnittet revideres og ændres.

Ferie

Under punkt 126 beskrives, at der kan ydes hjælp til dækning af merudgifter til ferie, som familier i almindelighed holder. Herunder henvises der til principmeddelelsen nr. C-40-03, hvor det bl.a. fremgår, at kan dækkes udgifter til rejse og ophold for en hjælper.

Ankestyrelsen har siden udsendt principmeddelelsen nr. 85-13 som beskriver, at servicelovens regler om nødvendige merudgifter (nu barnets lov § 86) er subsidiaire i forhold til servicelovens regler om aflastning og foranstaltninger (nu §§ 90 og 32 i barnets lov).

Det vil sige, at der alene kan ydes hjælp til dækning af nødvendige merudgifter til aflastning i eget hjem, hvis en af de øvrige aflastningsordninger ikke i tilstrækkeligt omfang kan løse behovet.

Hjælp efter servicelovens § 84 kan ikke medtages til udlandet. Derfor kan det give uklarhed at skrive, at rejse- og opholdsudgifter for en hjælper kan dækkes.

KL anbefaler, at der i vejledningen i stedet for C-40-03 tages udgangspunkt i de nyeste principmeddelelser på området, nr. 80-16, nr. 96-16 og nr. 18-23 som er retvisende i forhold til udlandsbekendtgørelsen med gode forståelige eksempler på, hvad der kan dækkes, og hvad der ikke kan dækkes.

Forsikringer

Under punkt 128 beskrives det, at udgifter til nødvendige forsikringer eller nødvendige forhøjede forsikringspræmier, som er en følge af barnets eller den unges funktionsnedsættelse, kan dækkes som en merudgift.

Ankestyrelsen har i principmeddelelse nr. 103-10 fastslået, at en ulykkesforsikring ikke anses for nødvendig, og at en merudgift hertil ikke kan dækkes.

KL foreslår derfor, at der henvises til denne principmeddelelse i vejledningen, og at afsnittet revideres.

Aflastning

Under punkterne 129-133 gennemgås de forskellige regelsæt, der kan anvendes til at bevilge aflastning, afløsning og støtteophold. KL foreslår, at punkterne flyttes til den del af vejledningen, der handler om aflastning efter § 90, stk. 1, nr. 2.

Dog foreslår KL, at det første afsnit under punkt 129 slettes, da sprogbru- gen er meget værdiladet og at afsnittet ikke hører hjemme i en juridisk vejledning.

KL foreslår, at der under kapitel 5 alene henvises til og gives et kort referat af principmeddelelserne nr. 85-13 og nr. 85-12, og at der i øvrigt hen- vise til de relevante punkter i kapitel 8.

Kommunens mulige anvisninger til forældrene

Under punkt 139 beskrives kort, at hjælpen efter § 86 er betinget af, at kommunens anvisninger med hensyn til pasning mv. følges. KL foreslår, at det uddybes, hvilke anvisninger, der eventuelt kunne være tale om, samt hvad kommunen skal gøre, hvis modtageren af merudgiftsydelse ikke følger kommunens anvisninger.

Fejl i henvisning

Under punkt 146 henvises til snitflade mellem regionens opgaver vedr. respirationsbehandling og støtte bevilget af kommunen. Der henvises til kapitel 9 i vejledning nr. 10325 af 12. december 2017 om kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance.

KL mener ikke, at det er relevant at henvise til vejledningen om kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance. I

Dato: 4. marts 2024

Sags ID: SAG-2024-00660
Dok. ID: 3421738

E-mail: RIL@kl.dk
Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 11 af 15

stedet foreslår KL, at der henvises til bekendtgørelse nr. 987 af 24. august 2015 om fælles hjælperordninger til personer med kronisk respirationsinsufficiens og vejledning nr. 10338 af 24. august 2015 om fælles hjælperordninger til personer med kronisk respirationsinsufficiens.

Døgnophold

Under punkt 147 beskrives, hvad der gælder for børn og unge, der er anbragt på et børne- og ungehjem.

Under tredje afsnit beskrives, at der kan ydes hjælp til boligindretning efter § 90, stk. 1, nr. 8, til anbragte børn, hvis børnene hyppigt er hjemme hos forældrene. KL foreslår, at dette afsnit flyttes til kapitel 8, f.eks. efter punkt 230.

Under fjerde afsnit beskrives, at hvis der arbejdes på, at barnet eller den unge kan hjemgives fra børne- og ungehjemmet, kan der ydes hjælp efter § 86 til sædvanlige merudgifter i forbindelse hermed, når barnet eller den unge forsørges i hjemmet.

Det er uklart, hvad der menes, da et barn eller en ung, der er anbragt netop ikke forsørges i hjemmet af sine forældre. KL foreslår derfor, at det dels præciseres, hvad der menes, dels beskrives hvilke typer af merudgifter, det i en sådan situation kan være relevant at dække.

Kapitel 6

Hensynet til søskende

Under punkt 155 beskrives det, at hensynet til søskende kan indgå i vurderingen af målgruppen i situationer, hvor behovet for forældrenes omsorg ikke kan tilgodeses på grund af ekstra opgaver i forhold til barnet eller den unge med funktionsnedsættelsen eller den indgribende kroniske eller langvarige lidelse.

Betingelsen for at modtage tabt arbejdsfortjeneste er, at forælderen passer barnet. Hensigten er ikke, at forælderen skal bruge timerne på tabt arbejdsfortjeneste til at passe raske søskende. Barnets lov indeholder bestemmelser om, hvordan hensynet til søskende tilgodeses. Det kan ske ved at tilbyde forældrene afløsning eller aflastning jf. § 90.

Derfor mener KL ikke, at det er hensigtsmæssigt, at det beskrives at hensynet til søskende kan indgå i vurderingen af, om en forælder har ret til at få dækket tabt arbejdsfortjeneste. KL foreslår, at afsnittet revideres og at afsnittet om søskende evt. slettes.

Hensigtsmæssighed

Under punkt 156 beskrives betingelserne for at modtage tabt arbejdsfortjeneste. Det gengives bl.a., at det er en betingelse, at det er mest hensigtsmæssigt, at det er moderen eller faderen, der passer barnet eller den unge og at der heri ligger en vurdering af, om barnet eller den unge vil kunne passes af andre.

KL foreslår, at kravet om hensigtsmæssighed uddybes, med særligt fokus på, hvad der gælder for børn og unge med betydelig og varigt nedsat

Dato: 4. marts 2024

Sags ID: SAG-2024-00660
Dok. ID: 3421738

E-mail: RIL@kl.dk
Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 12 af 15

psykisk funktionsevne. Baggrunden er, at flere kommuner modtager ansøgninger fra forældre til børn med psykiske vanskeligheder, som har behov for en omfattende pædagogisk støtte i dagligdagen.

Kommunerne har brug for vejledning i, hvad de skal lægge vægt på i sagsbehandlingen og hvordan de skal belyse en sag, når de vurderer, at barnet eller den unge; udover behov for pasning; også har brug for pædagogiske indsatser, som forældrene ikke er rustet til at imødekomme, og hvor kommunen vurderer, at en anden indsats ville gavne barnet mere. Herunder om denne faglige vurdering vil kunne begrunde, at der gives helt eller delvist afslag på tabt arbejdsfortjeneste, og bevilges anden hjælp i stedet.

Vurdering af omfang af forældres fravær fra arbejdet

Under punkt 160 beskrives, hvordan kommunen skal kompensere forældre for fravær fra arbejdet, der er begrundet i barnet eller den unges funktionsnedsættelse.

Det beskrives, at kommunen skal "undersøge, om ansøgeren har mulighed for en fleksibel tilrettelæggelse af arbejdstiden", "foretage en helhedsvurdering af behovet for hjælp" og at "der henset til en rimelighedsbetragtning er grænser for i hvilket omfang, kommunen kan pålægge en forælder at arbejde på andre tidspunkter end forældrenes sædvanlige arbejdstid for herved at undgå et indtægtstab".

KL foreslår, at det uddybes, hvad der menes med ovenstående formuleringer og hvordan det konkret skal gribes an i kommunens sagsbehandling, herunder henset til, at kommunen hverken skal oplyse en sag for lidt eller for meget.

KL er bekendt med en konkret afgørelse fra Ankestyrelsen, hvor kommunen er blevet pålagt at kontakte en ansøgende selvstændig borgers kunder/klienter for oplysninger om borgerens muligheder for at arbejde yderligere timer og/eller oplysninger om eventuelle mistede ordre/kunder. Det forekommer at være meget indgribende og vanskeligt for kommunen at følge denne anvisning.

Problematisk skolefravær og tabt arbejdsfortjeneste

Under punkt 161 beskrives kort, at det er muligt at yde hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste, selvom barnet eller den unge er i dagtilbud eller skole. Der beskrives ikke noget om, hvad der gælder, hvis et barn eller en unge har længerevarende problematisk skolefravær/skolevægring.

Antallet af modtagere af tabt arbejdsfortjeneste er fra 2018 til 2022 steget fra 14.430 til 15.849 berørte personer, en stigning på 9,8 pct. Kommuner melder generelt, at en stor del af sagerne vedrører børn og unge med handicap, som har længerevarende problematisk skolefravær/skolevægring.

Vejledningen indeholder ikke afsnit om sektoransvarsprincippet og om hvordan sammenhængen er mellem folkeskolens ansvar for at yde støtte til børn i skole og skolefritidsordning, og socialområdet's ansvar for at yde dækning af tabt arbejdsfortjeneste.

Dato: 4. marts 2024

Sags ID: SAG-2024-00660
Dok. ID: 3421738

E-mail: RIL@kl.dk
Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 13 af 15

KL foreslår, at der indføres et afsnit om sektoransvarsprincippet og herunder om skolens henholdsvis socialområdets ansvar og samarbejde i sager vedr. børn og unge med længerevarende problematisk skolefravær og skolevægring.

Retssikkerhedsenheden under Ankestyrelsen har i 2023 udarbejdet en rapport, som beskriver samspillet mellem skoler, kommuner og familier i sager om børn med handicap og problematisk skolefravær. Der kan med fordel henvises til denne rapport i vejledningen.

Sygehusophold

Under punkt 162 beskrives det, at der kan dækkes tabt arbejdsfortjeneste til begge forældre, hvis det af behandlingsmæssige grunde er *ønskeligt*, at én eller begge forældre er til stede på sygehuset.

For at få dækket tabt arbejdsfortjeneste, skal det være nødvendigt, at begge forældre er til stede. Det er ikke nok, at det er *ønskeligt*.

KL foreslår, at afsnittet revideres, så det fremgår, at der kan ydes dækning af tabt arbejdsfortjeneste til begge forældre, hvis det af behandlingsmæssige grunde er *nødvendigt*, at én eller begge forældre er til stede på sygehuset.

Fastsættelse af tidligere bruttoindtægt

Under punkt 171 beskrives, hvordan kommunen skal vurdere og beregne en borgers tidligere bruttoindtægt, for at kunne beregne niveauet for tabt arbejdsfortjeneste.

I det syvende afsnit gengives Ankestyrelsens principmeddelelse nr. 105-19 vedr. beregningen af tabt arbejdsfortjeneste for personer, der forud for overgangen til tabt arbejdsfortjeneste var elev eller i praktik som led i deres uddannelse. Principmeddelelsen beskriver, at beregningen skal foretages på baggrund af forældrerens lønindtægt før denne fik elevløn. KL foreslår, at dette også skrives ind i vejledningen.

Ophør og varsling

Under punkt 184 beskrives det, at hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste skal udbetales i 14 uger efter udgangen af den måned, hvor betingelserne for at modtage hjælpen er bortfaldet, samt at kommunens afgørelse om ophør af hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste derudover skal meddeles med et varsel på mindst 14 uger fra borgerens modtagelse af afgørelsen.

Det forklares ikke, om de to tidsperioder skal forstås som to parallelle forløb, eller om de er indbyrdes forskudte. KL foreslår, at det skrives tydeligere frem, hvordan de to perioder skal forstås og deres indbyrdes betydning. Det kan f.eks. være ved at beskrive forløbet i et fiktivt eksempel, hvor kommunen træffer afgørelse om frakendelse fra X dato.

Kapitel 8

Screening og afdækning

Kapitel 8 beskriver de ydelser fra serviceloven, som et barn eller en ung med funktionsnedsættelse og deres familier har ret til, jf. § 90. Det kan f.eks. være personlig og praktisk hjælp, afløsning og aflastning eller hjælpemidler.

Sagsbehandlingen og bevillingen af disse ydelser vil typisk finde sted i en anden afdeling af kommunen end myndighedsområdet for børn og unge.

Vejledningen indeholder ikke beskrivelse af arbejdsfordelingen mellem myndighedsafdelingen og den relevante anden afdeling i kommunen, f.eks. hjælpemiddelafdelingen, for så vidt angår de obligatoriske sagskridt (screening og afdækning), jf. §§ 18-19 (og evt. § 20, den børnefaglige undersøgelse).

Samarbejdet og det indbyrdes ansvar er heller ikke beskrevet i det udkast til vejledning om sagsbehandling og kommunens opgaver efter barnets lov (vejledning nr. 2 af 6), som KL har haft i høring tidligere, hvor reglerne om screening, afdækning og børnefaglig undersøgelse er nærmere beskrevet.

KL foreslår, at det i kapitel 8 beskrives, hvordan de forskellige afdelinger i kommunen skal og kan samarbejde, og hvem der har ansvar for hvad. Herunder om det f.eks. altid er myndighedsafdelingen, der skal gennemføre screeningen, for herefter at sende sagen videre til en anden afdeling i kommunen, eller om kommunen selv kan beslutte, at screeningen kan gennemføres i den anden afdeling, i forbindelse med, at forældrene søger om f.eks. et hjælpemiddel eller aflastning.

Afløsning og aflastning

Under punkt 224 beskrives det, at kommunen skal tilbyde afløsning eller aflastning til bl.a. forældre, der passer et barn eller en ung med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Som beskrevet ovenfor foreslår KL, at vejledningens punkt 132 om de forskellige muligheder for at yde aflastning flyttes hertil.

Med venlig hilsen

Janet Samuel

Dato: 4. marts 2024

Sags ID: SAG-2024-00660

Dok. ID: 3421738

E-mail: RIL@kl.dk

Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 15 af 15

